

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

รู้ตามเป็นจริงทุกอย่างคือพุทธศาสนา

ก่อนจึงหัน

นั่นดูชิพระ ดูผ้าพระ นี่ละครึ่งพุทธกาลดูเอาองค์นี้ ครึ่งพุทธกาลท่านห่มผ้า
อย่างนี้ละ ทั้งปะทั้งขุนเต็มไปหมด ท่านไม่ยุ่งอะไร มีอะไรท่านปะท่านขุนของท่านใช้
เรื่อยไป นี่ละครึ่งพุทธกาลดูเอา ไม่ได้ไถ่อย่างสมัยปัจจุบัน เรื่องกิเลสโก้ เรื่องธรรมเป็น
อย่างนี้ดูเอา ในครึ่งพุทธกาลตำราบอก ศาสดาอยู่ในนั้น หรุหระฟูฟ้าอะไร

ธรรมท่านทำความสบายให้แก่โลก แต่โลกไม่ยอมรับธรรม อะไรพอดี เช่น
สนทนุญฐิ ความยินดีตามมีตามเกิด อပ္ปิจจนตา ความมกน้อย นี่ธรรมพระพุทเจ้า อันนี้
ประมวลมาแห่งความสุขทั้งหลายนะ ความฟุ้งเพื่อเห่อเหิมได้ไม่พอกินไม่พอ นี่เรื่อง
กิเลสเผาหัวใจสัตว์โลกให้ติดดินตลอดเวลา เอาชีเอาธรรมพระพุทเจ้าออกไปหาดูสัตว์
โลกชาวพุทธลองดูชิ ทั้งฝ่ายพระฝ่ายฆราวาส จะหาที่ต้องติดตรงไหนไม่มี ที่ต้องติดอยู่
ตลอดเวลาไม่มีแต่เรื่องกิเลส ความฟุ้งเพื่อเห่อเหิม ทุกอย่างไม่มีความพอดี ขึ้นชื่อว่า
กิเลสไม่พอๆ ทั้งนั้น ถ้าธรรมแล้วพอๆ

ยกตัวอย่างเช่นพระ จีวรของท่านรอยปะรอยขุนเท่าไร นี่ละดูเอาแบบพระพุท
เจ้า เหมือนศาสดาองค์หนึ่งอยู่นั้นดูเอา แต่มันไม่มองช้อย่างนั้น มันมองหาสิ่งที่จะเผา
หัวใจมันด้วยกิเลสได้ไม่พอๆ ใช้ไม่พอ อะไรๆ ถ้าเป็นเรื่องกิเลสแล้วไม่พอทั้งนั้น ถ้า
เรื่องธรรมแล้วพอๆ ตัดออกๆ ตัดความทุกข์ความวุ่นวายออกเป็นลำดับ โลกมันไม่
อยากมองธรรม เดียวนี้แทบไม่มีธรรมในชาวพุทธเราละ เรื่องฆราวาสเราไม่อยากจะไป
หา หาในวัดนี้ ก็มีแต่ส้วมแต่ถ่านเต็มวัดเต็มวา ส้วมคืออะไร สิ่งบรรจุอยู่ในวัดนั้นมี
อะไร มีแต่กิเลสเต็มอยู่ในวัดนั้น นั่นเรียกว่าส้วม มุตรคูคืออะไร ความประพฤติเลว
ทรามของพระ เหลวแหลกแหวกแนวอยู่ในวัดนั้น นี่เรียกว่ามุตรคูอยู่ในส้วม ส้วมคือ
วัด ทักษัมภาระต่างๆ เครื่องบำรุงบำเรอที่เป็นเรื่องของกิเลสทั้งนั้นเต็มอยู่ในวัด จึง
เรียกว่าส้วมว่าถ่านว่ามุตรว่าคู ไม่อยากเรียกว่าวัดนะ

วัดพระพุทเจ้าเป็นยังงี้ก็เห็นด้วยกัน วัดเป็นที่วัดที่ดวง กำหนดกฎเกณฑ์มี
เหตุมีผล มีหลักมีเกณฑ์ วัดไม่ได้เป็นส้วมเป็นถ่าน ส้วมถ่านมีแต่ของสกปรกเต็มอยู่ใน
นั้น วัดเลยบรรจุของสกปรกอยู่ในนั้นหมดเลยใช้ไม่ได้ นี่ละเลอะเทอะไปๆ กิเลสมัน

เหยียบไปๆ ธรรมชาติความน่าดูน่าชม ความสงบร่มเย็น จะไม่ปรากฏในโลกนี้ ไปที่ไหน จึงเห็นตั้งแต่ความเดือดร้อนวุ่นวาย ดูซิทั่วแดนมนุษย์เราไปไหน สถานที่นี้ สมาคมนี้ ประเทศนั้นประเทศนี้มีความสงบร่มเย็น มีศีลมีธรรมเป็นแบบเป็นฉบับปฏิบัติกัน โลกทั้งหลายมีความสงบร่มเย็นไม่มี มีแต่ความคึกความคลาน ความกินความกลืน กลืนไปตลอด ผู้ใหญ่เท่าไรยิ่งอำนาจบ้าป่าเถื่อนไปเรื่อย กินไปเรื่อย นี่ละเรื่องกิเลสทำความเดือดร้อนแก่ผู้น้อยมากที่สุด ผู้ใหญ่ก็โหด โอ้ย ไม่มีหยุดมีถอยนะ ผู้ใหญ่มั่นใหญ่กิเลสไม่ใหญ่ธรรม ถ้าใหญ่ธรรมใหญ่เท่าไรยิ่งสงบร่มเย็น

องค์ศาสนันละใหญ่แห่งธรรม ดูเอาศาสดา เป็นแบบฉบับได้ทั่วโลกดินแดน นี้แบบแห่งธรรม แบบสาวกคือแบบธรรมทั้งนั้น แต่แบบกิเลสนี้มีตั้งแต่พื้นแต่ไฟ ไปที่ ไหนเราไปหาดูซิที่ไหนเจริญ ที่มีความสงบร่มเย็น มีแต่เห็นแต่พื้นแต่ไฟเผาไหม้ ความประพฤติความเคลื่อนไหวของโลกทั้งนั้น มันน่าทุเรศนะ เอาธรรมจับซิ ปากเดียวเท่านี้ ก็เถอะ ปากพูดอยู่นี้ เอาปากธรรมมาจับ พิจารณาซิ ปากกิเลสมันไม่พอแหละ สกปรก คือปากกิเลส สะอาดที่สุดคือปากของธรรม พูดออกไปอะไรมีเหตุมีผลมีหลักมีเกณฑ์ เอาละให้พร

หลังจ้งหัน

ผู้กำกับ ปัญหาทางอินเทอร์เน็ตจากเว็บหลวงตาครับ กระผมภาวนาบริกรรม ด้วยพุทโธไปเรื่อย ๆ แต่พอนานไปจิตมันเริ่มที่จะออกไปภายนอก กระผมจึงกำหนดจิต เพ่งดูกระดูกตั้งแต่ปลายเท้าจนถึงกะโหลกศีรษะภายในกาย ไล่ขึ้น-ไล่ลงไปเรื่อย ๆ จิตมันจึงไม่ค่อยส่งออกไปข้างนอก และจะนั่งได้นาน การที่กระผมเพ่งที่กระดูกนี้กระผม จะบริกรรมคำว่าพุทโธไปพร้อมกัน และบางครั้งก็จะกำหนดที่ลมหายใจแทนการเพ่งที่กระดูก และบริกรรมพุทโธพร้อมกัน อยากกราบเรียนหลวงตาว่า วิธีการภาวนาของกระผมถูกต้องหรือไม่ครับ

หลวงตา ถูกต้อง แต่อย่าทำหยาบโหยง ๆ หยาบนั้นปล่อยนี้ วางนั้นจับนั้น จะพิจารณาอะไรจับอะไร เช่นคำบริกรรมก็ให้เป็นคำบริกรรม คำใดก็คำนั้น อย่าเอามาสับปนกันยุ่งเปล่า ๆ ไม่เกิดประโยชน์ เข้าใจหรือ พิจารณาร่างกายนั้นก็ถูกแล้ว ถูกต้องแล้ว

ผู้กำกับ ขอสองครับ การกำหนดจิตดูที่กระดูกพร้อมกับคำบริกรรมพุทโธนี้ มันจะหลายอย่างเกินไปหรือเปล่าครับ หรือจะให้กำหนดเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง?

กระผมอยากจะขอคำชี้แนะจากองค์หลวงตา เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการภาวนา

ให้มีความเจริญก้าวหน้าในการภาวนาต่อไป

หลวงตา จะเอาอะไรก็เอา จิตทำหน้าที่เดียว ถ้าจะดูอัฐิก็ดูอัฐิ นี่ทั้งอัฐิทั้ง พุทโธวุ่นกันไปมันเป็นน้ำไหลบ่าไม่ค่อยมีกำลังแรง ก็เท่านั้นแหละ

ศาสนาไหนละมาสอนอย่างพระพุทธเจ้านี้ไม่มี ศาสนามีทั่วโลก ไม่มีศาสนาใด สอนอย่างพระพุทธเจ้าเรา พุทธแล้วก็คือว่าไม่ใช่ศาสนา เป็นเรื่องอารมณ์ของกิเลสต่าง หาก คำสอนของกิเลส ผู้เป็นเจ้าของศาสนาคือคลังกิเลสแล้วจะเอาธรรมมาจากไหน พระพุทธเจ้าเป็นคลังแห่งธรรม สอนโลกเป็นธรรมล้วน ๆ นั้นต่างกัน แสดงออกไปบท ไตบาทใดเพื่อความระงับดับทุกข์ทั้งนั้น ๆ ศาสนะ แปลว่าคำสอน ศาสนิกิเลส คำสอน ของกิเลสก็ได้ ศาสนธรรม คำสอนของธรรมก็ได้

เราได้พิจารณาเต็มกำลังจริง ๆ หายสงสัยหมด เรื่องศาสนาในโลกนี้ว่า จันเลยแหละ เข้าเวทีพุทธศาสนาที่ต้อออก ๆ คัดเลือก ๆ ไปในตัวของมันเอง แยกออก ๆ สุดท้ายลงในพุทธศาสนาแห่งเดียวที่สอนด้วยความถูกต้อง เพื่อความหลุดพ้นจากทุกข์ และแก้ไขความผิดประการต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีโดยลำดับ คือพุทธศาสนา ยิ่งสอนเพื่อ ความพ้นทุกข์ด้วยแล้วยิ่งพุ่งเลย ถูกต้องร้อยเปอร์เซ็นต์ ๆ หายสงสัย พอขึ้นบนเวทีคือ จิตตภาวนาแล้ว มันกระจายหมดที่วามหาเหตุ ทั้งกิเลสทั้งธรรมอยู่ในใจ พอตื่นี้แตก กระจาย กิเลสก็ทราบไปหมด ธรรมก็ทราบไปหมด ทั้งถึงไปหมด

เรื่องภาวนาจึงไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย ดีแต่ความรู้นี้ออก ทั้งกิเลสทั้งธรรม ความรู้ เป็นไปกับกิเลส แยกกันออกรู้เรื่อง ความรู้แยกไปทางธรรมก็เป็นธรรมล้วน ๆ ไป สุด ท้ายก็มาเป็นธรรมหมด พุทธธรรมตาโลกจะว่าอะไรผิดก็ไม่ได้ ให้ถูกทั้งหมด โลกเขาเป็น อย่างนั้น เช่นศาสนาใดก็ถือว่าเจ้าของถูก ๆ ถูกทั้งนั้น ใครไปตำหนิไม่ได้ นี่หลักของ ศาสนาก็คือหลักของกิเลสนั่นเอง ถ้าเป็นศาสนธรรมจริง ๆ แล้ว เอ้า ตำหนิมา ผิดตรง ไหน เอ้า ว่ามา แก้ไขตัดแปลงไปตามนั้น อย่างนั้นเรียกว่าศาสนาแท้หรือศาสนธรรม เปิดโอกาสให้ผู้ใดจะคัดค้านตำหนิได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย นี่เรียกว่าศาสนธรรม

ศาสนาที่ใครไปคัดค้านตำหนิไม่ได้ ถือกรรมสิทธิ์ในศาสนาของตนโดยไม่ คำนึงว่าผิดหรือถูก กำไว้หมด นี้ไม่ถูก เปิดซิ ถ้าเป็นของจริงเปิดได้ทั้งนั้น เอ้า ผิดตรง ไหนว่ามาแล้วแก้ไข ก็แก้ไขเพื่อให้ถูก ว่ามาก็แก้ไขไปตาม ถ้าเห็นว่าทางนั้นถูกต้องแล้ว แก้ไขไปตามทางนั้นก็ถูกต้องเป็นลำดับ เราหายสงสัยเราพูดจริง ๆ นี้ละขึ้นเวทีจิตต ภาวนามันถึงได้ชัดเจนแจ่มแจ้ง หายสงสัยหมดเลย เราจึงพูดได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยตาม ความรู้สึกของเราที่เต็มอยู่ในนี้ ความรู้อันนี้เต็มอยู่ในหัวใจแล้ว ว่าเราเรียนจบแล้วทั้ง

ทางโลกทั้งทางธรรม เรียนจบคือว่ารู้ไปเรียบร้อยแล้วปล่อยวางลงโดยสภาพของมันหมดโดยสิ้นเชิง เรียกว่าเรียนโลกจบ ปล่อยโลกจากหัวใจโดยสิ้นเชิง เรียนธรรมจบ เป็นธรรมชาติล้วน ๆ ภายในหัวใจ ไม่มีอะไรที่จะยิ่งกว่านั้นพอจะเอามาเพิ่มเติม พอแล้ว ๆ ด้วยความเลิศเลอ

ค้นเข้าไปในหัวใจหายสงสัยหมด ภาคจิตตภาวนาเป็นของเล็กน้อยเมื่อไร เพราะมหาเหตุอยู่นั้น รวมขอบเขตจักรวาลมาอยู่ในจิตดวงเดียวนี้ เรียกว่ามหาเหตุ มันแผ่กระจายออกไป ต้นมันอยู่นี่มันแผ่กระจายออกไป เราตื่นเงามันซิ อย่างเขาฉายหนังไปเห็นภาพอยู่ในจอหนัง ที่เขาฉายออกอยู่ที่นั่นมันออกไปเป็นภาพนั้น นี่ที่มันปรุงออกมันอยู่ที่นี้ ไปเป็นภาพหลอกตัวเองอยู่ทางโน้น ที่นี้พอเรียนจบแล้วมันกระเพื่อมเท่านั้นรู้แล้ว มันยังไม่ออกเป็นภาพนะ กระเพื่อมปู้รู้ทันที ดับปั๊บ ๆ ตัวเหตุของมันอยู่ที่นี้

เราดูภาพดูวันยังคำก็อย่างว่าแหละ เราได้เห็นต่อหน้าต่อตาเรา หมามันเห่าภาพ เขาฉายภาพยนตร์อยู่กลางทุ่งนา ที่ชุมนุมชนแหละกลางทุ่งก็ดี เขาไปฉายหนังอยู่ที่นั่น ที่นี้เวลาหนังฉาย พอดีเราก็เดินออกมาเจอเอาจิ้ง ๆ เสียงหมาหอน โธ เห่าลั่นเลยหมาอยู่ที่เขาฉายหนัง ตัวไหนอยู่ที่ไหนเห่าอีกทีก็ ทำไมหมาจึงเป็นอย่างนั้นมาก ก็คือคนไปดูหนังเขาไปกินอะไร ๆ เศษอาหารตกแถวนั้น หมาไปกิน เข้าใจไหมละ ที่นี้เวลาฉายหนัง ทั้งลิงทั้งค่างอะไรออกมาไ้ก่ก่าก ๆ หมาก็เห่าอีกทีก็ครึกโครม โอ๊ย สู้ก็เป็นบ้าเหมือนกุนะ สู้ก็ตื่นเงาเหมือนกุน เราที่ว่าเราเป็นบ้าเหมือนกัน สู้ก็ตื่นเงาเหมือนกุน สู้ก็เป็นบ้าเหมือนกัน นี่มันหลอกอย่างนั้นนะ หมามาเห่า ๆ ยังไปเห่า ลิงตัวใหญ่ ๆ ลิงเมื่อนอกออกมาไว้วาก ๆ หมามันมองเห็นซิ ฟังเสียงเห่าอีกทีก็ เลยลี้มกินข้าวกินอาหาร ขบขัน เราไปเห็นด้วยตาของเรา โอ๊ย สู้ก็หลงเป็นเหมือนกุนะ เป็นอย่างนั้นละ

นี่ละภาพ คือมันออกจากใจไปวาดภาพต่าง ๆ เราไม่เห็นตัวที่มันออก ส่วนทำจิตตภาวนามันย้อนเข้ามาดูตัวเหตุ มันออกไปไหนมันออกไปจากนี้ เมื่อรู้ตัวนี้แล้ว พอปรุงแพล็ดดับปั๊บ ๆ เลย เพราะรู้ตัวเหตุมันแล้ว ถ้าไม่รู้ก็ตายกับมันวันยังค่ำ ตั้งแต่หมายังได้เห่า เสียงมันเห่าอีกทีก็ เรื่องพุทธศาสนานี้เป็นศาสนาที่เปิดโลกธาตุจริง ๆ เปิดโล่งออกหมด รู้ตามเป็นจริงทุกอย่าง ๆ คือพุทธศาสนา สมพระนามว่าศาสดาองค์เอก เป็นเจ้าของศาสนาอย่างแท้จริง กิเลสไม่มี มีแต่ อาโลโก อุกพาติ สว่างจ้าตลอดเวลาภายในพระทัย

วันนี้เป็นวันจันทร์ คนก็ยังมีมากอยู่นะ วันจันทร์คนก็ยังมากอยู่ ให้อ่านทั้งหลายสนใจในธรรมให้มากขึ้น ความสงบร่มเย็นจะปรากฏขึ้นกับความสนใจในธรรม ถ้าความสนใจกับหนังตะลุงที่มีมันฉายอยู่นั้นตายกัน หมาก็เป็นบ้าไปด้วยอย่างว่าแต่คน ถ้า

หลงตามมันเป็นบ้าไปด้วยกัน ให้สนใจในธรรมพิจารณาเสียก่อน จะทำอะไรอย่าพรวดพรวด ๆ คิดอยากทำอะไรทำ นี่เป็นนิสัยของกิเลส ทำอะไรไม่คำนึงถึงผิดถูกชั่วดี ผู้รับเคราะห์ก็คือเรานั้นแหละ ผิดทั้งนั้น ถ้างงทำไปด้วยความพรวดพรวดผิดทั้งนั้น ถ้าทำด้วยความพินิจพิจารณาผิดถูกดีชั่วแล้วไม่ค่อยมีนะ ท่านจึงสอนว่า นิสมม กรรม เสຍโย พิจารณาใคร่ครวญก่อนแล้วค่อยทำ ทุกอย่างพิจารณาเสียก่อนค่อยลงมือทำไม่ค่อยผิดพลาดแหละ นั่น ปู้บปู้บทำเลย ๆ น้อย่างวุ่นนั้นละ ให้ใช้ความพินิจพิจารณา

ธรรมเป็นสิ่งที่ละเอียดลออมากที่สุด ให้ใช้ความพินิจพิจารณา ผิดก็พลิกมาเป็นถูกได้ทันที ๆ คือธรรม คือความถูกต้องลบลบกันที่เลย ถ้าปล่อยให้กิเลสไปมันก็ไปตามเรื่องของมัน โกรโงโสไม่มีหลักมีเกณฑ์ อย่างเราเกิดมานี่จนกระทั่งวันตาย บางคนไม่สนใจในอรรถในธรรมเลย ไม่เคยทำบุญให้ทานเลย เป็นเศษมนุษย์อยู่เฉย ๆ นะ นั่น มีแต่จิตใจครองร่างอยู่ ลมหายใจขาดก็ปั้งลงเลย คือมันไม่ทำความดี แต่มันทำความชั่วมาก มันไม่อยู่เฉย ๆ ละมนุษย์เรา มันต้องทำ

เคลื่อนไหวไปมาส่วนมากทำตามอารมณ์ของใจ อารมณ์ของใจเป็นอารมณ์ของกิเลส มันก็หมุนลงทางต่ำ อารมณ์ของธรรมตั้งขึ้นนะ เพราะฉะนั้นผู้ใช้ในทางธรรมจึงต้องได้นำมาพินิจพิจารณาในสิ่งไม่ดีทั้งหลาย แล้วก็จับได้ ๆ แก้ไขได้ตัดแปลงได้ ถ้าจะปล่อยตามอารมณ์นี้ตายทั้งเปล่า ๆ ไม่เกิดประโยชน์อะไร แต่ใจนั้นละเป็นผู้รับเคราะห์ ทำดีทำชั่วไม่ไปไหนมันอยู่กับใจ ครั้นตายแล้วกรรมชั่วมันก็อยู่กับใจ ทำดีกรรมดีก็อยู่กับใจพาไปเลย ไม่อยู่กับอะไรไม่มีอะไรตัดสินได้ มีกรรมที่เจ้าของทำขึ้นอย่างเดียว ตัดสินตัวเอง กम्मุตสโกมฺหิ กรรมเป็นของของตน กรรมเป็นของเราเอง จะไปแบ่งให้ใครไม่ได้ จึงต้องได้เลือกเฟ้นเสียก่อนการทำความกรรม

ทุกสิ่งทุกอย่างไม่เลือกไม่ได้นะ ผิดพลาดไปเรื่อย ๆ ถ้ามีตั้งแต่กิเลสโลกก็มีแต่ความร้อนเป็นไฟเป็นไฟ ประเทศไหนจะว่าเจริญรุ่งเรืองขนาดไหนก็มีแต่ลมปากตื่นลมกันไปอย่างนั้นละ ความจริงจริง ๆ มีแต่ไฟเผาหัวอก ๆ แล้วติดดินออกมาทางร่างกายหมุนเป็นกังหันไปเลย คือกิเลสมันผันหัวใจคน ถ้าธรรมแล้วไม่ผัน ห้ามล้อ ๆ อะไร ผิดห้ามล้อ ไปในทางที่ถูก เรียกว่าห้ามล้อในสิ่งที่ผิด เหยียบคันเร่งในสิ่งที่ถูก คือความขยันหมั่นเพียร อดทน หนักก็เอาเบา ก็สู้ เมื่อเหตุผลควรทำแล้วทำ อย่าเอาความขี้เกียจ ขี้คร้านมาเป็นหัวหน้า มันจะขยันในทางความชั่วนะ เรื่องกิเลสขยันทางความชั่ว แต่อ่อนแอต่อแท้ในทางความดี แล้วไม่เอาไหนในทางความดีนะ ถ้าเป็นความชั่วนั้นติดปู้บ ๆ เลย นี่กิเลสมันฝังใจมาลึกแล้ว

คิดดูซิเราจะประกอบความพากเพียร เวลาเราเริ่มฝึกหัดเบื้องต้นนี้ โถ เหมือนจะจูงหมาไปใส่ฝนรื่องแฉก ๆ ฝนกำลังตกจ๊าก ๆ นี่ลองจูงหมาใส่ฝนดูซิ มันรื่องแฉก ๆ มันไม่ยอมตากฝน นี่จูงเราเข้าสู่ศีลสู่ธรรมไม่ยอมเข้านะ รื่องแฉก ๆ เข้าใจ ฎุโถกันไปขัดกันไปหลายครั้งหลายหนมันได้ผลขึ้นมา พอได้ผลขึ้นมาเป็นพยาน มีความดูดีมีทางธรรมเกิดแล้ว ๆ ทางนี้ก็หนักขึ้น ความท้อแท้อ่อนแอทั้งหลายอ่อนลง ๆ ทางนี้ก็บุก ๆ เรื่อยเลย เห็นผลมากเท่าไรธรรมยิ่งหมุน ทางธรรมหมุน ๆ เพื่อพันทุกข์ ยิ่งหมุนเรื่อย ๆ เลย เป็นอย่างนั้นนะ

เวลากิเลสมีกำลังมากมีแต่หมุนลงทั้งนั้น หมุนลงโดยถ่ายเดียว เมื่อธรรมมีมากหมุนขึ้นโดยถ่ายเดียว หมุนขึ้นจนทะลุเลยถึงนิพพาน หมุนถึงขนาดนั้น ถ้าไม่ถึงนิพพานไม่หยุด นิพพานเลยอยู่ชั่วเอี่ยม ๆ มันเป็น นิพพานอยู่ที่ไหนก็ไม่รู้ แต่เหมือนว่าอยู่ชั่วเอี่ยม ความจะหลุดพ้นจากทุกข์มันอยู่จุดสุดท้ายของความเพียรนี้ มันเป็นเหมือนชั่วเอี่ยม ๆ นิพพาน นั้นละความเพียรไม่มีถอย กำลังที่จะให้หลุดพ้นจากทุกข์มีมาก มันก็ปั่นเรื่อยละ เวลามันอึดอาดเนือยนาย มันชี้เกียจชี้คร้านมาก ๆ มันก็มีอย่างนั้น ครั้นเวลาทำไปทำมา รบกันไปรบมา มีท่าชนะได้นะ พอมีท่าชนะได้บ้างแล้วเป็นพยาน ที่นี้ก็บุกเรื่อยละ ชนะไปเรื่อย ๆ จากนั้นก็บุกใหญ่เลย เรียกว่าอัทโนมัตติ

ความเพียรเพื่อความพ้นทุกข์นี้เป็นอัทโนมัตติ เมื่อมีกำลังกล้าแล้วเป็นอัทโนมัตติ หมุนตลอดไม่มีคำว่าถอย เหมือนกิเลสเป็นอัทโนมัตติในใจหัวใจสัตว์โลก มันหมุนตลอดให้สัตว์โลกจมอยู่ในวัฏจักร เป็นอัทโนมัตติของมัน แต่เราไม่รู้ละ นี่ก็ใครพูด ในเมืองไทยมีใครพูดอย่างนี้ไหมละ หลวงตาบัวมาพูดเพราะมันผ่านกันบนเวทีแล้วนี่ เวลากิเลสเป็นอัทโนมัตตินี้มันหมุนด้วยกันหมดในโลกอันนี้ ใครไม่ทราบว่กิเลสเป็นอัทโนมัตติ หมุนสัตว์โลกให้เป็นไปตามความต้องการของมัน ที่นี้เวลาธรรมเข้าเทียบกันปั๊บ ธรรมแก่เข้าไป ๆ จนกระทั่งถึงขั้นอัทโนมัตติแบบเดียวกัน กับกิเลสหมุนสัตว์โลกเป็นอัทโนมัตติ ธรรมลากเข็นสัตว์โลกหรือหัวใจของเราให้หลุดพ้นจากทุกข์ ก็เป็นอัทโนมัตติเหมือนกัน จนลืมหลับลืมนอน

เวลามันหมุนของมันเต็มที่แล้ว ลงทางจงกรมตั้งแต่ฉันเสร็จแล้ว จนกระทั่งปิดกวาดไม่ทราบว่ก็ชั่วโง่งไม่สนใจ มันหมุนของมันอยู่ภายใน เรื่องแฉกนี้ไม่สนใจ มันร้อนมันอะไรไม่สนใจ หมุนอยู่ภายใน ความร้อนความหนาวนี้ไม่ค่อยมีกำลังอะไรนะ เวลาจิตมีกำลังทางธรรมะมากแล้ว มันจะหมุนอยู่ภายใน ไม่สนใจกับคำว่ร้อนว่หนาวอะไร หมุนตัว ๆ นี้เรียกว่าธรรมทำงานบนหัวใจ เพื่อรื้อถอนกิเลสออกจากใจนั้นเป็น

อัทโนมัตติ หมุนไปอย่างนั้น จนกระทั่งกิเลสขาดไปหมดไม่มีอะไรเหลือแล้ว คำว่า อัทโนมัตตินี้หยุด เป็นเอง หยุดเอง อย่างมหาสติมหาปัญญา มหาสติมหาปัญญาก็คือ สติปัญญาที่เฉียบขาดที่สุดฆ่ากิเลส พอกิเลสขาดสะบั้นลงไปแล้ว สติปัญญานี้ก็เป็นเหมือน เครื่องมือ วางได้ปล่อยได้ เราทำอะไรอยู่ด้วยเครื่องมืออะไร เราปล่อยเครื่องมือนั้นได้ อันนี้ก็วางลง ถึงขั้นมหาสติมหาปัญญาเรียกว่าเครื่องมือที่เฉียบแหลมมากที่สุดฆ่ากิเลส พอกิเลสขาดสะบั้นลงไป สติปัญญานี้ก็เป็นอัทโนมัตติหายตัวไปเอง หยุดไปเอง

ที่นี้ยังเหลือแต่ธรรมชาติที่บริสุทธิ์ล้วน ๆ แล้วชำระอะไร นั้น มันก็รู้อย่างนั้น เวลามันถึงที่สุด ที่หมุนตัวก็หยุด ทุกอย่างหยุดหมด เพราะหมุนเพื่อความหลุดพ้น พ้นแล้วหมุนหาอะไร เราพูดเหล่านี้เราถอดออกมาจากหัวใจทั้งนั้นนะ ไม่ได้พูดงู ๆ ปลา ๆ ลูบ ๆ คลำ ๆ มาสอนนะ เราสอนด้วยความจริงจัง เป็นไปภายในหัวใจ ตั้งแต่ลุ่มลึกคลุกคลานมาจนกระทั่งเป็นอัทโนมัตติ หมุนตัวเลย ตลอด อยู่ในหัวใจนี้หมด

พากันตั้งอกตั้งใจบำเพ็ญความดีนะ อย่าได้ปล่อยได้วางวันหนึ่ง ๆ อย่าไปเชื่อ มั่นนัคนะกิเลส ถ้าเชื่อกิเลสแล้วไม่มีทางที่จะผ่านพ้นอุปสรรคไปได้ จะจมไปเรื่อย ๆ จมไปตลอด ต้องอาศัยคุณงามความดี ทุกข์ยากลำบาก เอ้า ทน เราไม่ได้เกิดมาในท่ามกลางแห่งเศรษฐกิจแหละ เราเกิดมาจากท้องแม่ด้วยกันมีแต่ตัวอ่อนจ๋อนออกมา แล้วก็มาชวนชวหาใหม่ ก็มีได้ด้วยกันนั้นแหละ อันนี้เราก็ชวนชวหาใหม่ได้ด้วยกัน เอาละวันนี้พูดเพียงเท่านี้

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz